

1

Новината стигна до Британската мисия в Найроби един понеделник в девет и половина сутринта. За Санди Удроу тя бе като куршум в сърцето – той я посрещна с изпъчени гърди, стиснати устни и издадена челюст. Стоеше прав. Поне това си спомни впоследствие. Стоеше прав, когато вътрешният телефон иззвъня продължително. Тъкмо бе протегнал ръка за нещо, но промени кривата на движението си, вдигна слушалката и изрече: „Удроу“. Или може би: „Тук Удроу“. Гласът му прозвуча донякъде като лай, във всеки случай, като чужд сърдит глас. „Тук Удроу“ – едно напълно прилично име, макар и несмекчено от умалителното Санди, но той го произнесе троснато и раздразнено, защото сутрешното заседание при върховния комисар – молитвеното събрание, както му викаха, – бе насрочено за след трийсет минути. Като политически съветник в мисията Удроу трябваше да го води пред група примадони, всички със свои собствени цели и претенции, които се бореха за изключителните права върху сърцето и благоволенieto на върховния комисар.

С една дума, започваше поредният противен понеделник в края на януари – най-горещото време в Найроби, време на прахоляк и безводие, на кафява трева и непрестанно смъдене в очите, на трептящ нажежен въздух; време, когато джакарандите, както и хората чакаха дъждовния сезон.

Защо Санди стоеше прав в момента на позвъняването, бе въпрос, на който той така и не си отговори. Обикновено по това време би трябвало да седи зад бюрото си, да чука

по клавиатурата, да преглежда указанията от Лондон и входящата кореспонденция от съседните мисии в Африка. Вместо това Санди Удроу стоеше прав пред бюрото си и извършваше някакво неопределено, но жизненоважно действие – може би изправяше снимките на жена си Глория и на двамата си синове, направени по време на миналогодишния отпуск. Мисията се издигаше върху склон, който беше в процес на бавно, но непрестанно слягане – едва забележимо, но достатъчно, за да наклони рамкирани снимки, оставени без надзор през уикенда.

Или пък тъкмо в момента пръскаше със спрей против комари някое противно местно насекомо, срещу което дори дипломатите нямаха имунитет. Само преди няколко месеца бе избухнала поредната епидемия от „найробийска слепота“, предизвикана от някакви дребни мушички, които, ако ги смачкаш с длан и после разтъркаш очите си, предизвикваха болезнени циреи и мехури и дори загуба на зрение. Та той пръскаше със спрея, когато телефонът иззвъня. Остави флакона на бюрото си и грабна слушалката – една напълно правдоподобна възможност, тъй като в останалата в съзнанието му картина фигурираше червеният флакон с инсектицида, изправен върху поставката за изходяща документация на бюрото.

– Тук Удроу – каза той, залепил слушалката до ухото си.

– Санди, добро утро! Майк Милдрен на телефона. Сам ли си в стаята?

Лъснал от пот, двайсет и четири годишният затлъстял Милдрен беше личният секретар на върховния комисар. С мекия си есекски акцент той бе известен сред младшия персонал на мисията с женското име Милдред. Това бе първото му назначение зад граница.

– Да – отвърна Удроу. Защо ли го питаше?

– Боя се, че възникна проблем, Санди. Да слеза ли за малко?

– Не може ли да почака за след съвещанието?

– Струва ми се, че не може да чака. Не, определено не може. – Гласът на Милдрен придоби увереност. – Става въпрос за Теса Куейл, Санди.

Удроу изведнъж се промени, настръхна, нервите му се изопнаха. Теса.

– Какво е станало? – попита той, опитвайки се да овладее любопитството в гласа си, макар мислите му да се мятаха бясно във всички посоки. *Теса! Господи, какво си забъркала пак?*

– От полицията съобщиха, че е убита – изрече Милдрен, сякаш това бе рутинно обстоятелство, което докладваше на шефа си всеки ден.

– Глупости! – сопна се Удроу, без да се замисля. – Я не ставай смешен. Къде? Кога?

– Край езерото Туркана. На източния бряг. Сега, през уикенда. Не дават много подробности. Намерили я в колата ѝ. Според полицията било нещастен случай – каза той и добави извинително: – Имам чувството, че гледат да ни спестят шока.

– В *чия* кола? – попита като обезумял Удроу.

Част от съзнанието му вече се бореше, отхвърляше цялата безумна идея – кой, как и къде, – докато другите му мисли и чувства се смаяваха и изчезваха. Мозъкът му бясно изтриваше всичките му тайни спомени от нея и тяхното място се заемаше от лунния пейзаж край езерото Туркана, както го бе запомнил от един излет отпреди шест месеца в компанията на военния аташе.

– Не мърдай от бюрото си, качвам се веднага. И не говори с никого, чуваш ли!

Движейки се като робот, Удроу остави слушалката на телефона, заобиколи бюрото, взе самото си от облегалката на стола и бавно го облече. Обикновено не го слагаше, когато се качваше горе. За съвещанията в понеделник не се изискваше сако, а още по-малко за разговор с младия шишко Милдрен. Но професионалният инстинкт на Удроу му подсказваше, че го чака дълъг път. Докато се изкачваше по стълбището, той успя с усилие на волята да превключи съзнанието си на кризисен режим на работа, да извика от паметта си добре заучените правила за действие в извънредна ситуация, като за начало се самоубеди – както се бе опитал да убеди и младия Милдрен по телефона, – че всич-

ко това са пълни глупости. В подкрепа на което си припомни сензационния случай с младата англичанка, насечена на парчета в гъсталаците на Африка преди десет години. Всичко това е гаден номер, каза си той, разбира се, че е номер. Нечий болен мозък е решил да възпроизведе тогавашното събитие. Някой откачен африкански полицаи, надрусан с канабис, се опитва да заслужи мизерната си заплата, която не е получавал от шест месеца.

Новопостроената сграда, по чието стълбище се изкачваше, беше със строга архитектура и добре проектирана. Той харесваше стила ѝ, защото съответстваше на неговия собствен. Целият комплекс беше логичен и функционален, с ясно разграничени зони за работа, столова, магазин, собствена колонка за бензин и чисти коридори; всичко създаваше впечатление за делова и спокойна атмосфера. Подобно благоприятно впечатление внушаваше и самият Удроу. Четиресетгодишен, той имаше щастлив брак с Глория – или ако не бе чак дотам щастлив, той си въобразяваше, че никой освен него не подозира това. Беше шеф на Политическия отдел в мисията и се надяваше, че ако успее да си изиграе умно картите, при следващото назначение ще оглави някоя скромна мисия, после някоя по-малко скромна и така, лека-полека, ще дослужи до рицарско звание. Не че държеше чак толкова на това, но Глория щеше да се радва. В него имаше нещо войнишко, което не беше учудващо, тъй като бе син на офицер. През седемнайсетгодишната си кариера в служба на Нейно величество бе представлявал короната в половин дузина задгранични мисии. Но сегашната опасна, прогнила, разграбена, банкрутирала, някога британска Кения го бе разтърсила по-силно, отколкото другите страни, макар да не смееше да се запита до каква степен това се дължеше на Теса.

– Казвай сега! – подкани той Милдрен донякъде агресивно, след като най-напред затвори вратата и спусна резето.

Милдрен имаше вечно нацупено изражение. Седнал зад бюрото си, той приличаше на непослушно дете, което не иска да си дояде овесената каша.

– Отседнала е в „Оазис“ – каза той.

– Какъв *оазис*? Моля те, изразявай се по-точно.

Само че Милдрен не се стряскаше толкова лесно, колкото може би подходеше на възрастта и ниския му ранг. Той явно си бе водил стенографски бележки, към които сега поглеждаше. Сигурно вече им преподават тия неща, помисли си Удроу презрително. Как иначе едно кариеристче от Есекс би отделило време да учи стенография?

– Това е един хотел на източния бряг на Туркана – съобщихи Милдрен, без да откъсва очи от бележника пред себе си. – Казва се „Оазис“. Теса пренощувала там и на другата сутрин потеглила с джип, който наела от собственика. Казала, че иска да види люлката на цивилизацията, която е на триста километра по̀ на север. Ямата на Лийки. – Милдрен се поправи: – Разкопките на Ричард Лийки. В националния парк „Сибилей“.

– Сама ли е била?

– Волфганг ѝ осигурил шофьор. Открили са трупа му в джипа заедно с нейния.

– Кой е Волфганг?

– Собственикът на хотела. Презимето се изяснява в момента. Всички му викали Волфганг. Очевидно германец. Бил голям чешит. Според полицията шофьорът е убит по особено жесток начин.

– Как?

– Обезглавен. Липсва.

– Кой липсва? Нали каза, че е бил в колата с нея?

– Главата му липсва.

Можех и сам да се досетя, помисли си ядосано Удроу.

– Как е загинала Теса?

– Било инцидент. Така поне казаха.

– С цел грабеж ли?

– Според полицията – не.

Значи няма грабеж, а шофьорът е убит. Удроу усети как мислите бясно запрепускаха в главата му.

– Разкажи ми всичко, което знаеш – нареди той.

Милдрен подпря пухкавите си бузи с длани и отново се вторачи в стенографските си записки.

– В девет и двацет и девет се звъни по телефона, от хеликоптерния патрул на полицейското управление на Найроби искат да разговарят с върховния комисар – издекламира той. – Обяснявам, че Негово превъзходителство е в града на срещи в министерствата и ще се върне най-късно към десет. Дежурният офицер явно си разбира от работата, името му е записано. Казва, че от Лодуор доложили...

– Лодуор ли? Че това е на много километри от Туркана!

– Там е най-близкият полицейски участък – отвърна Милдрен. – Джип, собственост на хотел „Оазис“, е открит изоставен на източния бряг на езерото, по пътя към разкопките на Лийки, малко преди залива Алия. Смъртта е настъпила поне преди трийсет и шест часа, може би повече. Един труп на бяла жена, причини за смъртта неизвестни, и един труп на обезглавен чернокож, идентифициран като шофьора Ноуа, женен, с четири деца. Една туристическа обувка „Мефисто“, трийсет и девети номер. Синьо туристическо яке, размер XL, изцапано с кръв, намерено на пода на колата. Жената между двацет и пет и трийсет, тъмна коса, златен пръстен на безимения пръст на лявата ръка. Златно колие на пода на колата.

„О, какво колие имаш само“ – чу се да казва Удроу. Беше се опитал да я подразни, докато танцуваха.

„Баба ми го е подарила на майка ми за сватбата – бе отвърнала тя. – Нося го винаги, дори да не се вижда под дрехите.“

„Дори в леглото ли?“

„Зависи!“

– Кой ги е открил? – попита Удроу.

– Волфганг. Обадил се по радиостанцията в полицията и после в офиса си в Найроби. Също по радиостанцията. В „Оазис“ няма телефон.

– Ако шофьорът е без глава, откъде знаят, че е той?

– Ръката му била премазана и зараснала накриво. Затова и станал шофьор. Волфганг изпратил Теса, когато потеглили с Ноуа в пет и трийсет в събота сутринта. С нея бил и Арнолд Блум. Тогава за последен път ги видял живи.

Милдрен четеше или поне се преструваше, че чете, от

стенографските записки, все така подпрял бузите си с длани; ако се съдеше по упоритата вцепененост на раменете му, явно нямаше намерение да променя позата си.

– Я повтори – нареди Удроу; сърцето му прескочи един удар.

– Теса била в компанията на Арнолд Блум. Двамата са се регистрирали заедно в „Оазис“, прекарали там нощта в петък срещу събота и на сутринта в пет и трийсет отпътували с джипа, шофиран от Ноуа – търпеливо повтори Милдрен. – Тялото на Блум не е открито в джипа. От него няма и следа. Поне засега. Полицията в Лодуор и хеликоптерният патрул са на местопрестъплението; от участъка в Найроби искат да знаят дали ще платим курса на хеликоптера.

– Къде са трупите сега? – Гласът на Удроу вече звучеше по офицерски отчетливо и делово, същински син на баща си.

– Не е известно. От полицията поискали „Оазис“ да ги прибере, но Волфганг отказал. Обяснил, че целият му персонал ще напусне. А също и гостите на хотела. – След кратко колебание: – Тя се записала в книгата като Теса Абът.

– Абът?!

– Така е по баща. „Теса Абът, адрес: пощенска кутия в Найроби.“ Нашата пощенска кутия. При нас няма Абът, затова проверих в компютъра и ето какво намерих: Куейл, Теса, по баща Абът. Предполагам, че в хуманитарната си дейност се представя с бащиното си име. – Милдрен оглеждаше замислено последната страница от бележките си. – Опитвах се да позвъня на върховния комисар, но той в момента е на обиколка из министерствата, а в този час телефонните линии са най-натоварени – добави младежът.

С което искаше да каже: Това е модерната столица на президента Даниел арап Мои – да се обадиш по телефона, означава да слушаш половин час как някакъв самодоволен женски глас повтаря: „Съжаляваме, всички линии са заети, моля, опитайте по-късно“.

Удроу вече беше до вратата.

– Значи не си казал на никого?

– Не.

- А полицаите?
- Твърдят, че и те не са. Само че едва ли могат да отговарят и за участъка в Лодуор, а доколкото ги познавам, и за себе си не могат.
- Значи Джъстин още не е известен?
- Точно така.
- Къде е той?
- Предполагам, че е в кабинета си.
- Задръж го там.
- Тази сутрин пристигна рано. Така е всеки път, когато Теса е някъде на обиколка. Да отменя ли съвещанието?
- Изчакай.

Не че Удроу поначало се бе съмнявал, но сега вече беше убеден, че е изправен пред грандиозен скандал, както и пред ужасна трагедия. Той се втурна по задното стълбище покрай табелката „Вход за външни лица забранен“ и стигна до един мрачен коридор, който извеждаше до вечно затворена стоманена врата с шпионка и звънец. Докато натискаше бутона, отгоре го оглеждаше камера. Вратата се отвори и на прага застана слаба червенокоса жена по джинси и риза на цветя. Шийла, втората по ранг, говори суахили, каза си несъзнателно Удроу.

- Къде е Тим? – попита той.

Шийла натисна някакъв бутон и изрече в съответната кутия:

- Санди е, много бърза.
- Изчакайте малко да разчистя терена – извика властен мъжки глас.
- Те изчакаха.
- Теренът е разчистен – чу се същият глас и следващата врата се отвори с трясък.

Шийла се дръпна встрани и Удроу влезе в стаята. Тим Донъхю, двуметровият шеф на сигурността, се извисяваше пред бюрото си. Явно го е разчиствал, каза си Удроу; по бюрото не се виждаше нито една хартийка. Донъхю изглеждаше по-зле от обикновено. Глория, съпругата на Удроу, твърдеше, че е пътник. Хлътнали безкръвни бузи. Торбички от сбръчкана кожа под притворените жълтени-

кави очи. Редки мустачки, които отчаяно се опитваха да се захванат за ъглите на устата му.

– Санди, здравей! Какво можем да направим за теб? – извика той, като огледа Удроу отвисоко през бифокалните си лещи и се ухили с озъбената усмивка на череп.

„От тоя няма тайни – помисли си Удроу. – Просто прелита над територията ти и прехваща всичките ти сигнали още преди да си ги издал.“

– Има сведения, че Теса Куейл е била намерена убита край езерото Туркана – каза той, внезапно обладан от отмъстителното желание да го шокира. – Там има някакъв хотел на име „Оазис“. Искам да говоря със собственика.

Така, значи, ги обучават тия типове. Първо правило: никога не издавай чувствата си. Луничавото лице на Шийла бе замръзнало, сякаш отказваше да регистрира чутото. Тим Донъхю продължаваше да се подхилва идиотски, но усмивката му едва ли означаваше нещо.

– Намерена *как*? Я повтори.

– Убита. Неизвестно по какъв начин или поне от полицията отказват да уточнят. Шофьорът на джипа е обезглавен. Това е.

– Убита и ограбена?

– Само убита.

– Край езерото Туркана?

– Да.

– Какво, по дяволите, е търсила там?

– Представа нямам. Смята се, че е отивала на разкопките на Лийки.

– Джъстин знае ли?

– Още не.

– Замесен ли е още някой от нашите?

– Това е едно от нещата, които се опитвам да изясня.

Донъхю го поведе към звукоизолираната кабина, която Удроу не бе виждал досега. Разноцветни телефони с про-рези за картите с шифъра. Факс, поставен върху нещо, подобно на варел за нафта. Радиостанция, съставена от няколко зелени метални кутии, осеяни с пунктирани линии, с напечатан на пишеща машина указател на кодовете и чес-

тотите. Значи така разговарят помежду си нашите шпиони, каза си той. Що за свят е техният – подземен, надземен? Едва ли някой знаеше. Донъхю седна пред радиостанцията, прегледа указателя, после я включи с дългите си треперещи пръсти и заповтаря като герой от някакъв военен сериал:

– Зет Ен Би осем-пет вика Ти Кей Ей шест-нула. Ти Кей Ей шест-нула, обади се, ако ме чуваш. Край. „Оазис“, обади се, ако ме чуваш. Край.

През бурята от радиосмущения се чу грубоват глас с немски акцент:

– „Оазис“ слуша. Чувам те ясно. Кой си ти, приятелю? Край.

– „Оазис“, тук Британската мисия в Найроби. Моля, говорете със Санди Удроу. Край.

Удроу се облегна с цялата си тежест върху бюрото на Донъхю, за да приближи устата си към микрофона.

– Тук Удроу, шеф на Политическия отдел в Британската мисия в Найроби. С Волфганг ли говоря? Край.

– Господин Политически, тук е Волфганг. Какво искаш да знаеш? Край.

– Искам да ми опишеш жената, която е пренощувала в хотела ти под името госпожица Теса Абът. Така се е записала в книгата. Край.

– Същата. Теса.

– Е, как изглеждаше?

– С тъмна коса, без грим, двацет и пет, трийсетгодишна, висока. Не ми приличаше на англичанка. По-скоро на германка, австрийка или италианка. Аз съм хотелиер. Работата ми е да оглеждам лицата на хората. Пък съм и мъж. Беше хубава. Имаше нещо животинско в походката и движенията ѝ. Животинско и секси. А дрехите ѝ – направо да ги разкъсаш със зъби. Прилича ли ти на вашата Абът, или е някоя друга? Край.

Главата на Донъхю бе само на няколко сантиметра от неговата. Шийла стоеше от другата му страна. И тримата се вираха в микрофона.

– Да. По описанието прилича на нея. Би ли ми казал

кога и как е направила резервацията? Ако не се лъжа, вие имате офис в Найроби. Край.

– Не беше тя.

– Моля?

– Доктор Блум направи резервацията. „Двама души в две отделни бунгала до басейна, за една нощ.“ „Имаме само едно свободно бунгало“ – викам му аз. „Добре – казва той, – ще го наемем.“ Рядък образ. Пристигат двамата значи и всички ги зяпат като побъркани. Гостите, персоналът. Красива бяла жена и красив чернокож доктор. Това му се вика гледка! Край.

– Колко стаи има в едно бунгало? – попита Удроу с отчаяна надежда да предотврати очевидния скандал.

– Една спалня с две единични легла, не много твърди, удобни и пружиниращи. Плюс дневна. Всички гости се регистрират в хотелската книга. „Без измислени имена – казвам им аз. – Може да се загубите из пущинаците, искам да ви знам кои сте и къде сте.“ Значи това е тя, а? Абът? Край.

– Така е по баща. Номерът на пощенската кутия, който е оставила, е на мисията.

– Къде е съпругът ѝ?

– Тук, в Найроби.

– Майчице!

– Та кога направи Блум резервацията? Край.

– В четвъртък вечерта. Обади се по радиото от Локи. Каза, че тръгват от там в петък рано сутринта. Локи е скратено от Локикоджо. На северната граница. Там е центърът на всички агенции за хуманитарна помощ, които покриват Южен Судан. Край.

– Знам къде е Локикоджо. Казаха ли какво са правили там?

– Хуманитарна помощ, храни, лекарства и други подобни. Блум нали с това се занимава? Какво друго може да прави човек в Локи! Той спомена, че работел за някаква белгийска медицинска организация. Край.

– Значи са направили резервацията от Локи и са тръгнали от там в петък рано сутринта? Край.

– Каза да ги очакваме на западния бряг на езерото около

обед. Искаше да им уредя лодка да ги прекара през езерото до хотела. „Виж какво, предупредих го, пътуването от Локикоджо до Туркана е ужасно. Най-добре ще е да се присламчите към някой конвой с храни. По хълмовете гъмжи от бандити, племената си отмъкват едни на други добитъка. Нищо странно няма в това, просто допреди десет години се трепеха с копия, а сега с автомати.“ А той се смее. „Ще се оправим“, вика. И се оправиха. До нас поне се добраха без проблем.

– Значи те пристигат в хотела и се регистрират в книгата за гости. После? Край.

– После Блум каза, че искат джип и шофьор, който да ги откара до разкопките на Лийки още призори на другата сутрин. Не ме питай защо, не беше споменал нищо такова, когато правеше резервацията, и аз не го попитах после. Може би едва същия ден са го решили. Или пък не са искали да обсъждат плановете си по радиостанцията. „Добре – викам им аз. – Имате късмет, ще ви дам Ноуа.“ Блум доволен, тя доволна, тръгват да се разхождат из парка, плуват заедно, сядат в бара, заедно вечерят, казват „лека нощ“ на всички и си отиват в бунгалото. На сутринта потеглят на път. Наблюдавах ги през цялото време. Да ти кажа ли какво закусваха?

– Кой друг ги видя освен теб?

– Всички, които бяха будни по това време. Взеха си храна за обяд, туба с вода, туба с бензин, консерви, лекарства и превързочни материали за всеки случай. И тримата седнаха на предната седалка, Абът в средата – същинско щастливо семейство. Това тук е оазис, нали разбираш? Имаше двадесетина гости – повечето спяха; имаше и четиресет души персонал – повечето будни. Около паркинга се въртят още стотина навлеци – никой не ги е канил, идват да продават кожи, бастуни, ловджийски ножове... Всички, които бяха будни и видяха Блум и Абът, им махаха за „довиждане“. Аз махам, продавачите на кожи махат, Ноуа маха в отговор, Блум и Абът също. Двамата не се усмихват, лицата им са сериозни. Имат вид, сякаш са тръгнали някъде по важна работа, предстои им да вземат отговорни решения, какво право имам аз да им се бъркам? Какво очак-

ваш да направя, господин Политически? Да избия свидетелите? Слушай какво ще ти кажа, аз съм един Галилей. Хвърли ме в затвора, изгори ме на клада – ще повтарям, че тя никога не е била в „Оазис“. Така става ли? Край.

За момент Удроу се почувства напълно смазан. Нямаше повече въпроси или може би имаше прекалено много. *Аз самият вече съм в затвора. С доживотна присъда в сила отпреди пет минути.* Той прокара ръка пред очите си и като я свали, видя Донъхю и Шийла, които го гледаха със същите безизразни лица, както когато им каза, че Теса е мъртва.

– Кога за пръв път ти се стори, че нещо не е наред? – попита неуверено той. – Ти целогодишно ли живееш там? От колко време го имаш този хубав хотел? Край.

– В джипа има радиостанция. Когато Ноуа вози гости на хотела, сме се разбрали да се обажда от време на време, за да докладва, че всичко е наред. Само че този път не се обади. Е, радиостанциите се повреждат, пък и шофьорите забравят, казах си. А и да се свържеш, е отегчителна работа. Трябва да спреш колата, да слезеш, да нагласиш антената. Чуваш ли ме? Край.

– Съвсем ясно. Край.

– Но Ноуа никога не забравя. Затова и работи за мен. Само че не се обади. Нито следобеда, нито вечерта. Добре де, казах си, може да са спрели някъде, Ноуа да си е пийнал повечко, човешко е. Същата вечер, преди да изключи радиото, се обадох за последно на охраната около разкопките. Никаква следа. На другата сутрин отидох в участъка в Лодуор да докладвам, че са ми изчезнали хора. Става въпрос за моя джип, нали така? С моя шофьор. Нямам право да уведомя полицията по радиото, трябва да се явя лично. А то е дяволски далече, ама такъв е законът. Пък полицаите от Лодуор едни такива, услужливи, няма що. „Изчезнал ти джипът, значи? Брей, лоша работа. И двама гости с него, че и шофьор? Ами защо не идеш да си ги потърсиш – викат, – днес е неделя, кой ще ти работи? Трябва да се ходи на църква. Дай пари, дай кола, може да уредим нещо.“ Аз се връщам в хотела и си вдигам хората да ги търсим ние. Край.